

YAZIM KURALLARI

1. Büyük Harflerin Kullanıldığı Yerler

- Cümleler büyük harfle başlar.
Herkes bu kitabı okuyor.
- Cümlede başkasından aktarılan tırnak içine alınan cümleler büyük harfle başlar.
Birden önüne çıktı: "Her zaman benden kaçıyorsun." dedi.
- İki noktadan sonra gelen cümleler büyük harfle başlar. Ancak iki noktadan sonra cümle niteliğinde olmayan örnekler sıralandığında örnekler büyük harfle başlamaz.
Annem: "Artık büyümelisin." dedi.
Pazarda her şey var: elma, nar, incir, ayva...
- Şiirde dizeler genellikle büyük harfle başlar.

DİKKAT

İki kısa çizgi arasına yazılan açıklama cümleleri büyük harfle başlamaz.

- Adamlara -belki siz de bilirsiniz- dik dik baktı.

İki noktadan sonra yazılan cümle ve özel adlar büyük harfle başlar. Ancak iki noktadan sonra cümle niteliğinde olmayan örnekler büyük harfle başlamaz.

- Size şunları getirmiş: nüfus cüzdanı, fotoğraf, ehliyet...
- Hayatta iki kişiyi örnek aldım: Mustafa Kemal Atatürk, İsmail Gaspıralı

"Güneş, dünya, ay" sözcükleri gezegen adı olarak kullanıldığı zaman özel isimdir. Gezegen adı olarak kullanılmadıkları zaman cins isimdir.

- Güneş tutulmasını izleyeceğim. (Özel isim)
- Evim güneş almıyor. (Cins isim)
- Rakamlardan sonra özel isim gelmezse küçük harfle başlanır.
- 2025 yılı senin yılın olsun mu?

Bir cümlede tırnak ya da parantez içine alınan cümleler büyük harfle başlar ve bu cümlelerin sonuna gereken noktalama işareti konur.

- Cemal "Beni neden dışlıyorsunuz?" diye seslendi.

Tırnak içine alınan örneklerle başlayan cümlelerde tırnak içindeki ilk sözcük büyük harfle başlar.

- "Kalem, kâğıt" gibi nesnelere geri dönüşümde kullanılmalıdır.

Özel isimler büyük harfle başlar:

1. Kişi adları ve soyadları büyük harfle yazılır:

- Talat Tekin, Resul Gündoğar

2. Kişi adlarından önce ve sonra gelen ünvanlar, saygı sözleri, rütbe adları ve lakaplar büyük harfle başlar:

- Cumhurbaşkanı Mustafa Kemal Atatürk
- Kaymakam Erol Bey
- Kara Kemal
- Recai Bey
- Hayriye Hanım
- Server Bedi (Peyami Safa)

Akrabalık adı olup lakap veya ünvan olarak kullanılan kelimeler büyük harfle başlar:

- Baba Gündüz
- Dayı Kemal
- Hala Sultan
- Nene Hatun
- Gül Baba
- Susuz Dede

DİKKAT

Akrabalık bildiren kelimeler küçük harfle başlar:

- Veli dayımı çok özledim yine.
- Pakize teyzemi aradım da aradım dün gece.

3. Makam ve ünvan adları bazen cümlede özel ismin yerine kullanılır. Bu durumda olan makam ve ünvan adları büyük yazılır:

- Adam gün boyu Vali'yi bekledi.
- Kendisini bekleyenleri gören Cumhurbaşkanı hemen o tarafa doğru yürüdü.

4. Saygı bildiren sözlerden sonra gelen ve makam, mevki, ünvan bildiren kelimeler büyük harfle başlar:

- Sayın Cumhurbaşkanı

5. Mektuplarda ve resmî yazışmalarda hitaplar büyük harfle başlar:

- Sevgili Dostum

6. Hayvanlara verilen özel adlar büyük harfle başlar:

- Tekir, Minnoş

7. Millet, boy, oymak adları büyük harfle başlar:

- Türk, Fransız; Kırgız, Türkmen; Sarıkeçili

8. Dil ve lehçe adları büyük harfle başlar:

- Türkçe, Fransızca, Urduca; Çuvaşça

9. Devlet adları büyük harfle başlar:

- Türkiye Cumhuriyeti, İngiltere, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, Azerbaycan.....

10. Din ve mezhep adları ile bunların mensuplarını bildiren sözler büyük harfle başlar:

- Müslümanlık, Müslüman; Hristiyanlık, Hristiyan; Musevilik, Musevi; Budizm; Hanefi; Katolik...

11. Din ve mitoloji ile ilgili özel adlar büyük harfle başlar:

- Tanrı, Allah, İlah, Cebrail, Zeus, Kibele...

DİKKAT

"Tanrı, Allah, İlah" sözleri özel ad olarak kullanılmadıklarında küçük harfle başlar: Kaçakçılığın allahı, Eski Mısır tanrıları, futbol dünyasının ilahı

12. Gezegen ve yıldız adları büyük harfle başlar:

- Dünya, Satürn, Neptün, Mars; Halley

13. Düşünce, hayat tarzı, politika vb. anlamlar bildirdiğinde doğu ve batı sözlerinin ilk harfleri büyük yazılır:

- Biz de Batılılar gibi düşünebiliriz.

14. Yer adları (kıta, bölge, il, ilçe, köy, semt vb.) büyük harfle başlar:

- Amerika, Asya

15. Yer adlarında ilk isimden sonra gelen ve deniz, nehir, göl, dağ, boğaz, bölge, kıta vb. tür bildiren ikinci isimler büyük harfle başlar:

- Konya Ovası, Erciyes Dağı, Obruk Platosu, İstanbul Boğazı

16. Mahalle, meydan, bulvar, cadde, sokak adlarında geçen mahalle, meydan, bulvar, cadde, sokak kelimeleri büyük harfle başlar:

- Fatih Mahallesi, Taksim Bulvarı

Mahalle, cadde, bulvar, sokak vs. adlarında sözcüğün ilk harfi büyük yazılır:

- Fatih Mahallesi

DİKKAT

Dünya, güneş, ay kelimeleri gezegen anlamı dışında kullanıldıklarında küçük harfle başlar:

- Seni dünyalar kadar sevdim.
- 5. kattaki evimiz güneş almıyor.

DİKKAT

"Batı, Doğu" sözcükleri yön bildirdiğinde küçük yazılır:

- Karadeniz'in batısı
- Konya'nın doğusu

DİKKAT

"Kıta" sözcükleri küçük yazılır.

Çünkü "Asya ve Avrupa" kıta anlamını verir.

- Avrupa kıtası
- Asya kıtası

DİKKAT

İl, ilçe, köy, semt vs. adlarında "ili, ilçesi, semti, köyü, kasabası, şehri ..." sözcükleri küçük harfle yazılır:

- Konya ili, Büyükoba köyü

DİKKAT

Kural	Örnek
Deniz, nehir, göl, geçit, dağ, ırmak, kanal, plato vb.	Ege Denizi, Tuna Nehri, Van Gölü, Zigana Geçidi, Ağrı Dağı, Dicle Irmağı, Süveyş Kanalı, Obruk Platosu
İl, ilçe, belde, köy, kasaba vb.	Konya ili Selçuklu ilçesi Kınık köyü Alaca beldesi
Mahalle, meydan, bulvar, cadde, sokak vb.	Atatürk Mahallesi, Anadolu Meydanı, Cumhuriyet Bulvarı, Dönence Sokağı

16. Saray, köşk, han, kale, köprü, kule, anıt vb. yapı adlarının bütün kelimeleri büyük harfle başlar:

- Topkapı Sarayı, Horozlu Han, Bilge Kağan Anıtı,

17. Yer bildiren özel isimlerde kısaltmalı söyleyiş söz konusu olduğunda, yer adının ilk harfi büyük yazılır:

- Boğaz'dan, Han'dan, Hisar'dan...

18. Kurum, kuruluş ve kurul adlarının her kelimesi büyük harfle başlar:

- Türk Tarih Kurumu, Kızılay Derneği,

19. Kanun, tüzük, yönetmelik, yönerge, genelge adlarının her kelimesi büyük harfle başlar:

- Ticaret Kanunu, Sağlık Bakanlığı Tüzüğü

20. Kurum, kuruluş, kurul, merkez, bakanlık, üniversite, fakülte, bölüm, kanun, tüzük, yönetmelik ve makam sözleri asılları kastedildiğinde büyük harfle başlar:

- Necatibey Eğitim Fakültesi bu yıl yaz şenlikleri düzenleyecek.

21. Kitap, dergi, gazete ve sanat eserlerinin (tablo, heykel, beste vb.) her kelimesi büyük harfle başlar:

- Handan, Otuz Beş Yaş

DİKKAT

Özel ada dâhil olmayan gazete, dergi, tablo vb. sözler büyük harfle başlamaz:

- Türk Dili dergisi, Handan romanı, Hürriyet gazetesi...

DİKKAT

Kitap, makale, tiyatro eseri, kurum adı vb. özel adlarda yer alan kelimelerin ilk harfleri büyük yazıldığında ve, ile, ya, veya, yahut, ki, da, de sözleriyle mı, mi, mu, mü soru eki küçük harfle yazılır:

- Leyla ile Mecnun, Ya Devlet Başa ya Kuzgun Leşe, Vatan yahut Silistre...

Özel adın tamamı büyük yazıldığında ve, ile, ya, veya, yahut, ki, da, de sözleriyle mı, mi, mu, mü soru eki de büyük harfle yazılır:

- **LEYLA İLE MECNUN DİKKAT:** Leyla İle Mecnun (Yanlış) / Leyla ile Mecnun (Doğru) (TYT/2020)

22. Ulusal, resmî ve dinî bayramlarla anma ve kutlama günlerinin adları büyük harfle başlar:

- Kurban Bayramı, Ramazan Bayramı

23. Kurultay, bilgi şöleni, çalıştay, açık oturum vb. toplantıların adlarında her kelimenin ilk harfi büyük yazılır:

- Çuvaşçadaki Zamirler Çalıştayı
- X. Türk Dili Kurultayı

24. Tarihi olay, çağ ve dönem adları büyük harfle başlar:

- I. Dünya Savaşı, İnebahtı Deniz Savaşı
- Lale Devri

25. Özel adlardan türetilen bütün kelimeler büyük harfle başlar:

- Amerikalı, Türkçülük, Balıkesirli...

DİKKAT

Özel ad kendi anlamı dışında yeni bir anlam kazanmışsa büyük harfle başlamaz:

- amper (elektrik akımında şiddet birimi)
- allahlık (saf, zararsız kimse)

DİKKAT

Para birimleri büyük harfle başlamaz:

- lira, yen, avro, lîret, dinar, dolar...

DİKKAT

Müzikte kullanılan makam ve tür adları büyük harfle başlamaz:

- türkü, acemşîran, acembuselîk, hicazkâr, semai, varsağı...

26. Yer, millet ve kişi adlarıyla kurulan birleşik kelimelerde sadece özel adlar büyük harfle başlar:

- Arap atı
- Afyon kaymağı

DİKKAT

Belirli bir tarihi belirten ay ve gün adları büyük harfle başlar.

Belirli bir tarihi belirtmeyen ay ve gün adları küçük harfle başlar:

- Onu mayısta ararım.
- Seni pazartesi günü de beklemiş.

27. Renkler, tabela, levha ve levha niteliğindeki yazılarda geçen kelimeler büyük harfle başlar:

- Şef, Müdür, 3. Blok...

Kitap, bildiri, makale vb.de ana başlıktaki kelimelerin tamamı, alt başlıktaki kelimelerin ise yalnızca ilk harfleri büyük olarak yazılır.

1. Aşağıdakilerden hangisinde yazım yanlışı yoktur?

- A) Geçen hafta müdür olarak işe başlayan Mehmet bey, incelemesi gereken tüm evrakları hemen ona götürmemizi istedi.
- B) Berendiler; Karadeniz'in kuzeyindeki bozkırlarda yaşayan, Rus yıllıklarında söz edilen bir Türk kavmidir.
- C) Sabahları Güney'den esen ılık rüzgâr evin açık pencerelerinden girerek eve yaşam enerjisi katıyordu.
- D) Geçen ay İzmir İli'nde yaşanan depremde hayatını kaybeden insanlar için ülke genelinde yas tutuldu.
- E) Okuduğumuz şiirde adı geçen Karanfil sokak, şairin ilk gençlik anılarının özlemlili mekanıdır.

2. (I) Yahya Kemal Beyatlı, XX. yüzyılın başında Türk şiirinin sesini bulmasına çok önemli katkılar sağlayan bir şairdir. (II) Bir arayışın ürünleri olan şiirini ve sanatını idrak etmek, eserleri üzerindeki hassasiyetini bilmeden olacak bir iş değildir. (III) Yıllarca bir kuyumcu titizliği ile çalışan Yahya Kemal, kendi şiirini oluştururken geçmiş edebiyat birikimini de yok saymaz. (IV) Divan Edebiyatı Geleneği'ni göz ardı etmeden çağdaş Türk şiirini kurar. (V) Şiirleri Âti, İleri ve Dergâh Dergileri'nde yayımlanan şair, yaşadığı dönemin en popüler sanatçılarından.

Bu parçada numaralandırılmış cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) II - III
- B) II - IV
- C) III - IV
- D) IV - V
- E) I - V

3. İstanbul'un Fatih (I) İlçesi'nde bağlı olan Sultanahmet (II) Sema'nda; Roma, Bizans ve (III) Osmanlı'dan bugüne kadar gelen Ayasofya Cami, Topkapı (IV) Sarayı, Yılanlı Sütun, Türk ve İslam Eserleri Müzesi, Yerebatan (V) Sarnıcı, Theodosius Dikilitaşı ve Binbirdirek Sarnıcı gibi birçok muazzam eser bulunmaktadır.

Bu cümlede numaralandırılmış sözcüklerden hangilerinin yazımı yanlıştır?

- A) I - II
- B) I - V
- C) II - III
- D) IV - V
- E) III - IV

4. Aşağıdakilerden hangisinde yazım yanlışı vardır?

- A) Gençlik çağlarında, doğup büyüdüğü Cumade Köyü'ne sığamamış; İstanbul'a yerleşmeye karar vermişti.
- B) Türkler, İslam dinini kabul ettikten sonra Arap alfabesini kullanmaya başlamışlardır.
- C) Yıllardır kapı komşumuz olan Aysel teyze; yaptığı keklerden, böreklerden mutlaka bize de ikram eder.
- D) Türk Medeni Kanunu, İsviçre Medeni Kanunu esas alınarak hazırlanmış ve 4 Ekim 1926'da yürürlüğe konmuştur.
- E) O, Türk dilinin oluşuna katkı sağlayan diğer dillere de hâkim olduğu için Türk dilinin inceliklerini çok iyi bilir.

5. Aşağıdakilerden hangisinde altı çizili sözcüğün yazımı yanlıştır?

- A) Fuzuli, 16. asrın en büyük Divan edebiyatı şairlerinden.
- B) Cumhuriyet Bayramı bu yıl da tüm Türkiye'de büyük bir coşkuyla kutlandı.
- C) Bu yıl Antalya, İzmir ve İstanbul illerinde çok sayıda turist bekleniyor.
- D) Harran Ovası, Şanlıurfa'nın güneydoğusu ile Suriye sınırına kadar uzanan bölgedir.
- E) Kuzey Kutbu'nda fok, Ren geyiği, sincap, tavşan gibi birçok hayvan yaşamaktadır.

6. Aşağıdakilerden hangisinde yazım yanlışı yoktur?
- A) Feodal sistem, orta çağın V. yüzyıldan IX. yüzyıla kadar uzanan ilk döneminde, kendine ait bir toplum tipi ve değerler ölçeği olan bir sistemdir.
- B) Feodal düzen, kendisini var eden toplumsal koşulları yaratan batı Roma İmparatorluğu'nda köleci düzenin bir sonucu olarak ortaya çıkmıştır.
- C) Batı toplumlarına özgü olduğu kabul edilen Feodalizm; kölelerin özgürlüğüne değil, başka biçim ve yönleriyle yeni bir egemenliğin altına girmesine dayalıdır.
- D) Feodalizm, Mülkiyet hukukunun köleci düzenin daha gelişkin yeni bir evresidir.
- E) Sınıfsal temelini, üretim araçları mülkiyetini tam olarak elinde bulunduran toprak derebeyleri ve çok sınırlı mülkiyet hakkına sahip köylü sınıfları oluşturmaktadır.

7. Aşağıdakilerden hangisinde yazım yanlışı vardır?
- A) Ramazan Bayramı'nda ziyaret etmeyi unuttuğumuz aile büyükleri bize gönül koymuş.
- B) Dünya'nın en güzel şehirlerinden biri olan Roma, asırlardır ayakta kalan yapılarıyla hepimizi büyülemiştir.
- C) Yeni yıla girmemize saatler kala hiç tanımadığımız koca bir şehirde yağmurdan sırlıslıklam bir hâlde otelimize dönmeye çalışıyorduk.
- D) Kardeşimin en büyük oğlu olan Ayaz, bir seneye iki yıl boyunca çalışıp kazandığı tıp fakültesini bitirecek.
- E) Köyde herkesin ona Deli Topal diye seslenmesine çok bozulsa da bunu hiç belli etmezdi.

8. Günümüzde Adana (I) kent merkezinde kalan Tepebağ ve İncirlik gibi yerlerde yapılan arkeolojik çalışmalarda Taş (II) devrinden beri burada insanların yaşadığına dikkat çekilmektedir. Adana; Kilikya (III) Ovası'nın merkezi, nehir vasıtasıyla denizle bağlantısı, Akdeniz dünyasının en önemli geçidine ve bölgenin dışa açılan kapılarına sahip olmasının kazandırdığı avantajlarla çok uzun bir süre ayakta kalmayı başarmıştır. Adana'nın da içinde yer aldığı bölgenin tarihi süreçte bilinen en eski ismi "Kizzuwatna"dır. Kizzuwatna isminden sonra bu bölgeye (IV) Tarihin Babası olarak anılan Herodot ve (V) dünyanın ilk coğrafyacısı kabul edilen Strabon'un taşlık ve ovalık olmak üzere ikiye ayırdığı "Kilikya" adı verilmiştir.

Bu parçada numaralandırılmış sözcüklerden hangilerinin yazımı yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

9. Aşağıdakilerden hangisinde yazım yanlışı yoktur?
- A) İnsanlar güneş tutulmasını izleyebilmek için gözlük temin ediyorlardı.
- B) Bir Bilim Adamının romanı, son zamanlarda en çok keyif alarak okuduğum kitaptır.
- C) Dördüncü kattan düşüp omurgasını kıran Hayta, haftalarca veterinerde kalmış.
- D) Babil'in Asma Bahçeleri, Dünya'nın yedi harikasından biridir.
- E) İntibah Romanı, Türk edebiyatının ilk edebi romanı kabul edilir.

10. (I) Çaresizlik ve yalnızlıktan doğan bunalım hâli, sanatçıların eserlerine her çağda konu olmuştur. (II) Bunun en güzel örneklerden biri; tüm zamanların korku duygusunu, acıyı, dehşete düşmeyi en yalın biçimde ortaya koyan eserlerden olan Çiğlik Tablosu'dur. (III) Tablo, dışavurumculuk akımının en etkili ve en çarpıcı eserlerinden biridir. (IV) Çiğlik adlı yapıt birçok kez farklı şekilde ele alınmış, diğer sanatçılara da ilham kaynağı olmuştur. (V) Ragon; Munch'ın Çiğlik'ını şöyle yorumlamıştır: "Munch'ın Çiğlik'ından bu yana bir resimde böylesine bir çığlık atılmamıştır."

Bu parçada numaralandırılmış cümlelerden hangisinde yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

YAZIM KURALLARI / SAYILARIN YAZIMI

1. Sayılar harfle de yazılabilir rakamla da yazılabilir:

- 16
- 28
- On altı hafta

DİKKAT

Saat, para tutarı, istatistik verileri, ölçü gibi değerlerde rakam kullanılır:

- 17.00'de
- 16.40'ta
- 1.850.230 lira
- 420 kilometre

Saat ve dakikalar metin içinde yazıyla da yazılabilir:

- Saat on ikiye beş var.
- On bire çeyrek kala gelmiş.

DİKKAT

Birden fazla kelimedenden münhasır sayılar ayrı ayrı yazılır:

- On sekiz
- Yirmi altı
- Üç bin yüz yirmi

DİKKAT

"Binbir" sayısı "çok sayıda" anlamında sıfat olarak kullanıldığında bitişik yazılır:

- Ne güzel bir yer öyle, **binbir** çiçek var kırlarda.

2. Sayıları kolay okumak amacıyla içinde geçen "bin, milyon, milyar" sözleri yazıyla da yazılabilir:

- 8 milyar 982 milyon 125 kişi
- 312 bin 78 kitap

3. Banka işlemlerinde, çek - senet işlemlerinde ve parayla ilgili belgelerde sayıların bitişik yazılması zorunludur:

- 338, 62 (üçyüzotuzsekizTL, altmışikiTL.)

4. Romen rakamları ancak yüzyıllarda, hükümdar adlarında, tarihlerde ayların yazılışlarında, kitap ve dergi ciltlerinde, kitapların giriş bölümünün numaralandırılmasında kullanılır:

- XI. yüzyıl
- II. Petro
- 10.X.1945

5. Yüzde ve binde işaretleri yazılırken sayılarla işaret arasında boşluk bırakılmaz:

- %25, 50

DİKKAT

Üleştirme sayıları rakamla değil, yazıyla belirtilir:

- 2'şer →
- yanlış →
- ikişer →
- doğru

6. Adları sayılardan oluşan iskambil oyunları bitişik yazılır:

- altmışaltı, ellibir, yirmibir vb.

7. Dört veya daha çok basamaklı sayılar sondan sayılmak üzere üçlü gruplara ayrılarak yazılır ve aralarına nokta konur:

- 3.556
- 55.365.072

8. Sayılarda kesirler virgülle ayrılır:

- 5,52 (5 tam yüzde 52)

9. Bayağı kesirlere getirilecek ekler alttaki sayı esas alınarak yazılır:

- 3/5'i (üç bölü beşi)

PEKİŞTİRMELİ SÖZCÜKLERİN YAZIMI

Pekıştirmeli sözcükler, bitişik yazılır.

- masmavi, güpegündüz, yemyeşil, pespembe, sapasağlam...

EK FİİLİN YAZIMI

"idi, imiş, ise" ek fiili eklendiğinde "i" ünlüsü düşer. Araya "y" girebilir.

zeki idi	DOĞRU
zekiydi	DOĞRU

DEYİMLERİN YAZILIŞI

Deyimler ayrı yazılır:

- çam devirmek, çantada keklik, göz koymak

İKİLEMELERİN YAZIMI

İkilemeler ayrı yazılır:

- ağır ağır, yavaş yavaş, beş on (kişi), salkım saçak, aval aval, karış karış...

DİKKAT

"m" ile yapılmış ikilemeler de ayrı yazılır:

- at mat, dolap molap, kapı mapı...

İsim durum ekleri ve iyelik ekiyle yapılan ikilemeler de ayrı yazılır:

- göz göze, yan yana, günü gününe, yıldan yıla, başa baş...

DİKKAT

Vurgusu son hecede bulunan birleşik kelimeler ve ikilemeler bitişik yazılır:

- anaerkil, ataerkil, babayiğit, bastıbacak, boşboğaz, pisboğaz, büyükbaş (hayvan), camgöz, cingöz, elverişli, paragöz
- cırcır (böceği), cızbız, dırdır, yüzgöz (olmak)

Vurgusu ilk heceye kayan eş anlamlı ikilemeler bitişik yazılır.

- darmadağınık, darmaduman, karmakarışık

DİKKAT

birdenbire, gitgide, altüst (etmek) kelimeleri bitişik yazılır.

"de"nin Yazımı

- a. **Bulunma eki olan "-de": Bitişik yazılır. Cümleden çıkarılınca cümlenin anlamı bozulur.**
- Evde kimse yok.
 - 1985'te buradaydı.
- b. **Bağlaç olan "de": Ayrı yazılır. "dahî" anlamı katar. Cümleden çıkarıldığında cümlenin anlamı genelde bozulmaz**
- Eve Ahmet de geldi.
 - İşini bitir de gidelim.

"ki"nin Yazımı

- a. **Sıfat yapan "ki": Bitişik yazılır.**
- Arabadaki kediyi al.
 - Evdeki işi yap.
- b. **Zamir olan "ki": Bitişik yazılır.**
- Benim kazağım beyaz, seninki mavi.
 - Ali'ninkiler buraya geldi.
- c. **Bağlaç olan "ki": Ayrı yazılır. (İstisnalar vardır.)**
- Eve geldim ki gitmiş.
 - Neşeli ol ki genç kalasın.
 - İstisna olarak bitişik yazılan "ki" bağlaçları:
 - Sanki, oysaki, mademki, belki, hâlbuki, çünkü, meğerki, illaki...
- d. **Edat olan "ki" ayrı yazılır.**
- Böyle de olmaz ki!
 - Acaba gelmez mi ki?

"mi" Soru Edatının Yazımı

"mi" soru edatı sözcüklerden ayrı yazılır.

- Dün okula gitmiş miydin?
- Bunları da alacak mısınız?

"mi" ikilemelerde pekiştirme anlamıyla da kullanılır. Yine ayrı yazılır.

- güzel mi güzel, güçlü mü güçlü

1. Aşağıdakilerden hangisinde "de"nin yazımıyla ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) Bir annesinin bir de en yakın arkadaşının fikirlerini önemserdi.
- B) 1999 da depremden ötürü Türkiye'nin canının çok yandığı bir yıldır.
- C) Ailesiyle ilişkisini de arkadaşlarıyla ilişkisini de düzeltmeye çalışıyordu.
- D) Mart da yurt dışına taşınacağını söyleyerek işinden istifa etti.
- E) Burada oturup da biraz soluklandıktan sonra işe devam ederiz.

2. Aşağıdakilerden hangisinde yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) Tutki sınavdan beklediğinden de fazla puan aldın, yinede hukuk tercihi yapmaz mısın?
- B) Ressamın tercih ettiği renklerin arasındaki geçiş hayret verici derecede yumuşaktı.
- C) Farkettim ki bir insanın hayattaki en büyük arzusu da aynı zamanda onun sınavıdır.
- D) Akşamki yüzyıllardır şairlerin vazgeçilmez teması olmuştur.
- E) Bu kitap senin ki, benim kitabım okuldaki dolapta kaldı.

3. Aşağıdakilerden hangisinde altı çizili sözcüğün yazımı yanlıştır?

- A) Hanüsilasyonlar, Parkinson hastalığının sık görülen nonmotor semptomlardan biridir.
- B) Ülkemizde sonbahar ve kış aylarında yetiştiriciliği yapılan karnabahar, lahana grubu sebzelerinin arasında yer almaktadır.
- C) Özellikle karada yaşayan dinozorlar, Triyas Devri'nin ortalarından büyük yok oluşa kadar tüm kıtaları işgal etmiştir.
- D) Anavatani Akdeniz Bölgesi olan maydanoz yetiştiriciliği MÖ 4000 yıllarına kadar dayanır.
- E) Tamamen önlenmesi imkânsız olan erozyon, jeolojik süreç içerisinde rüzgâr ve suyun etkisi ile oluşan bir doğa olayıdır.

4. Aşağıdakilerden hangisinde yazım yanlışı vardır?

- A) Bütün derslerden sınava giren Yağmur, İng.den de muafmiş.
- B) Kot gömleğinin çıtçıtı bozulduğu için çengelli iğneyle o kısmı kapatmış.
- C) Genç kız stresten birkaç ay içinde 10 kg'a yakın kilo vermişti.
- D) Çalışanlara 2'şer gün izin verilmesi bekleniyor.
- E) Yaşanan ekonomik sıkıntı TL'nin değer kaybetmesiyle daha fazla hissedilmeye başlandı.

5. Bir şeyleri kaybetmeden onun kıymetini anlayamayan insanoğlunun bu yüzden yaşadığı pişmanlıkta kaybettiği şeyin büyüklüğüne göre yoğunlaşır.

Bu cümledeki yazım yanlışı aşağıdakilerden hangisiyle düzeltilebilir?

- A) Şey sözcüğünü önündeki sözcüklere bitişik yazarak
- B) Bu yüzden sözünü bitişik yazarak
- C) Anlayamayan sözcüğünü anlamıyan olarak yazarak
- D) İnsanoğlu sözcüğünü ayrı yazarak
- E) Pişmanlıkta sözcüğündeki "de"yi ayrı yazarak

6. (I) Türkiye de çok yeni olan badminton sporuna ilgi her geçen gün artmaktadır. (II) Olimpik bir spor olan badminton da diğer raketli sporlarda olduğu gibi maksimal ya da submaksimal yüklenmeler ve kısa süreli dinlenmeler bulunmaktadır. (III) Bu tür spor dalların da özellikle sürat, dayanıklılık, kuvvet, koordinasyon, reaksiyon, sezinleme, oyun becerileri ve teknik başarının ön şartları olarak kabul edilebilir. (IV) Rakibe temassız ferdi bir spor olan badminton oyunun da sıçramalara, hamlelere, hızlı yön değiştirmelere ve hızlı kol hareketlerine ihtiyaç duyulur. (V) Bahsedilen tüm bu özelliklerin etkili antrenmanlarla geliştirilmesi sporcu başarısını olumlu yönde etkileyecektir.

Yukarıda numaralandırılmış cümlelerden hangisinde "de"nin yazımıyla ilgili bir yanlışlık yapılmamıştır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

7. Dikkat eksikliği (I) hiperaktivite bozukluğu çocukluk döneminde (II) başlıyan, yaşam boyu süren, etkilenen (III) erişginlerin (IV) akademik, sosyal ve iş yaşamlarındaki işlevselliikleri gibi birçok alanda günlük işlevselliği ciddi şekilde bozan nöropsikiyatrik bir (V) bozuklukdur.

Bu parçada numaralandırılmış sözcüklerden hangisinde yazımı yanlış yapılmamıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Aşağıdakilerden hangisinde yazım yanlış yapılmıştır?

- A) Sentetik ve kimyasal ilaçların insan sağlığı üzerindeki yan etkileri nedeniyle şifalı bitkilere talep artmıştır.
B) Uluslararası deniz taşımacılığının yapılabildiği en dar geçit olma özelliğini taşıyan İstanbul Boğazımız, 29,9 km' dir.
C) Kurum müdürü: "art arda yaşanan bu olumsuzlukların sizi engellemesine müsaade etmeyin." dedi.
D) Yıllarca hep yan yana yürüyen arkadaşların arasına giren kilometreler onları ayırmaya yetmemiştir.
E) Yedi Tepeli Şehir olarak da bilinen İstanbul, Türk şiirinde birçok şiirin öznesi olmuştur.

9. Aşağıdakilerden hangisinde kısaltmalara getirilen ekin yazımı yanlıştır?

- A) TDK'nin bu yıl yayımladığı kılavuz henüz elimize geçmedi.
B) Kemal, TRT'de haber spikeri olmak için mülakata girecekmış.
C) MEB'teki görevinden istifa edip bir sahil kasabasına yerleşti.
D) UNESCO'nun amacı; bilim, eğitim, kültür gibi alanlarda uluslararası yakınlaşmayı sağlamaktır.
E) Hava koşullarından ötürü THY'deki tüm uçuşlar da ertelenmiştir.

10. Arap alfabesinin (I) Türkçeye uygulanması sırasında, yazım kuralları sürekli değişmiş Türkçe için kullanışlı bir yazı oluşturulamamıştır. Bu nedenle 19. (II) yüzyılın ikinci yarısında basın ve yayın hayatının gelişmesine paralel olarak (III) alfabe tartışmaları başlamıştır. Yazının kolaylaştırılması (IV) yada alfabenin değiştirilmesi yönünde (V) başlayan tartışmalar, Cumhuriyet'e kadar zaman zaman yoğunlaşarak devam etmiştir.

Bu parçada numaralandırılmış sözlerden hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

11. (I) Hepimiz yeni elbiselerimizle, kitap, defter ve çantamız olmasın sıralarımızda oturuyoruz. (II) Kürsüsünün yanında kırmızı mavili, ciltli bir yığın kitap. (III) Montesi Guene, bunları arkadaşlara dağıtıyor, bizim için on-on iki kadar daha bulacak. (IV) Benimki kırmızı coğrafya kitaplarındaki gibi resimler, av hikâyeleri favorime hoşuma gitmiyor. (V) 3'er kitap daha alıyoruz sonra.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde yazım yanlış yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

12. (I) 4500 kişinin başvurduğu yarışma sonuçlandı. (II) 1'inciye verilecek ödül, yarışmaya olan ilgiyi arttı. Yarışmanın sonucu ne olursa olsun katılım sağladı. (III) yarışmacılar da bizim gibi mutlu olacak. Çünkü herkese bir hediye (IV) veriyoruz ki yarışmamızı unutmasınlar. Gelen hikâyelerden en güzelini (V) seçmek de bizim için zor olacak.

Yukarıda numaralanmış sözlerden hangisinin yazımında yanlışlık yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

13. Tam adı Mustafa Faik Baysal. Ferdane Hanım ile Tüccar Faik Baysal'ın oğlu. Ailesi Romanya'dan göç etti; çocukluğu Adapazarı'nda büyükbabasının yanında geçti. 1928-39 yıllarında Kadıköy Saint Joseph Lisesinde yatılı okudu. 1942'de İÜEF Fransız filolojisini bitirdi. Askerliğini tamamladıktan sonra Pertevniyal Lisesinde Fransızca öğretmenliği yaptı (1944-49). Onbeş yıl sonra ilk kitabını yayımladı.

Bu parçadaki yazım yanlışının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ünvanların yazımıyla ilgili yazım yanlışlığı
B) Özel isimlerin yazımıyla ilgili yanlışlık
C) Sayıların yazımıyla ilgili yanlışlık
D) Birleşik sözcüklerin yazımıyla ilgili yanlışlık
E) Tarihlerin yazımıyla ilgili yanlışlık

YAZIM KURALLARI

BİRLEŞİK SÖZCÜKLERİN YAZIMI

Bitişik Yazılan Birleşik Sözcükler

1. "-a, -e, -i, -i, -u, -ü" zarf-fiil (ulaç) ekleriyle oluşturulan kurallı birleşik fiiller bitişik yazılır:

- yapabildi, gelemedi, düşeyazmış...

2. İsim soylu bir sözcükle "etmek, olmak, eylemek, kılmak" yardımcı eylemlerinden oluşan birleşik eylemlerde, isim unsurunda bir ses düşmesi ya da ses türemesi meydana gelmiyorsa sözcükler ayrı yazılır. İsim unsurunda ses düşmesi ya da ses türemesi oluyorsa birleşik yazılır:

- kaybolmak, affetmek, hissetmek, emretmek, hicvetmek, haczetmek, hapsedmek, hazzetmek...
- yok olmak, sarf etmek, fark etmek

DİKKAT

Yalnızca söyleyişte ses yumuşaması olan birleşik eylemler ayrı yazılır: ayırt etmek, azat etmek...

DİKKAT

Ses düşmesi ya da ses türemesi olmadığı hâlde bitişik yazılan istisnai söz grupları vardır.

menetmek, defetmek, gasbetmek, vadetmek, menolmak, defolmak, katetmek, vadolunmak, tabetmek, dercetmek, katolunmak, darbetmek

3. Ses düşmesi olan birleşik sözcükler bitişik yazılır:

- nasıl (ne + asıl)
- kaynana (kayın + ana)
- kaynata (kayın + ata)

4. İki ya da daha çok kelimenin birleşmesinden oluşmuş il, ilçe, semt gibi yer adları bitişik yazılır:

- Balıkesir, Gümüşhane

DİKKAT

Şehir, köy, mahalle, dağ, tepe, deniz, göl, ırmak, su, çay vb. kelimelerle kurulmuş sıfat tamlaması ve belirtisiz isim tamlaması kalıbındaki yer adları bitişik yazılır:

- Eskişehir, Akşehir

5. Kişi adları ve ünvanlarından oluşan meydan, mahalle, köy gibi yer adları bitişik yazılır:

- Kemalpaşa ilçesi

6. Kelimelerden her ikisi ya da ikincisi, birleşme sırasında anlam değişmesine uğradığında bitişik yazılır:

- Bitki Adları: kuşburnu, akşamsefası
- Hayvan Adları: karagöz (balık), bozbakkal (kuş)
- Hastalık Adları: itdirseği, delibaş...
- Alet, Eşya: kargaburnu (pense), gagaburun (gemi)
- Biçim, Tarz, Motif: eşeksirtı (çatı), balıksirtı...
- Yiyecek: hanımgöbeği, kadınbudu
- Oyun: beştaş, dokuztaş...
- Gök Cisimleri: Büyükayı, Altınkardeş, Demirkazık, Samanyolu...
- Renk Adları: baklaçiçeği, camgöbeği, devetüyü, fildişi
- Oğlu, Kızı Sözcükleri: elkızı, çapanoğlu...

7. Her iki ögesi de asıl anlamını koruduğu hâlde yaygın bir biçimde gelenekleşmiş olarak bitişik yazılan kelimeler de vardır:

- Baş sözcüyle oluşturulan sıfat tamlamaları: başbakan, başçavuş, başeser, başfiyat, başhekim, başhemşire, başkahraman...

DİKKAT

Ön ile yapılan birleşik kelimelerden 3'ü bitişik yazılır: önsezi, öngörü, önyak

Ön ile yapılan diğer birleşik kelimeler ayrı yazılır: ön ad, ön yargı, ön söz

- Bir topluluğun yöneticisi anlamındaki başı sözüyle oluşturulan belirtisiz isim tamlamaları: aşçıbaşı, binbaşı, elebaşı, onbaşı, ustabaşı, yüzbaşı...
- Ağa, baba, bey, efendi, hanım, nine vb. sözlerle kurulan birleşik kelimeler: beyefendi, efendibaba, hanımanne, hanımefendi, hacıağa, kadınnine, ağababa, ağabey, paşababa...
- Biraz, birçok, birçoğu, birkaç, birkaçı, birtakım, herhangi, hiçbir, hiçbirisi belirsizlik sıfat ve zamirleri de gelenekleşmiş olarak bitişik yazılır.

8. Ev kelimesiyle kurulan birleşik kelimeler bitişik yazılır:

- aşevi, bakımevi, basımevi, doğumevi, gözlemevi, huzurevi, kahveevi, konukevi, orduevi, öğretmenevi, polisevi, yayınevi vb.

UYARI

Kullanımdaki yaygınlık nedeniyle "eczane, hastane, pastane, postane, tersane" sözcükleri bu biçimde yazılmaktadır.

UYARI

Bağ evi, dağ evi kelimeleri ayrı yazılır.

9. Hane, name, zade kelimeleriyle oluşturulan birleşik kelimeler bitişik yazılır:

- çayhane, dersane, kahvehane, yazıhane; beyanname, kanunname

10. -zede ile oluşturulmuş birleşik kelimeler bitişik yazılır:

- depremzede, afetzede, selzede, kazazede vb.

11. Bir veya iki ögesi emir kipiyle kurulan kalıplaşmış birleşik kelimeler bitişik yazılır:

- albeni, ateşkes, çalçene, çalyaka, dön Baba

12. Ara yönler bitişik yazılır:

- güneydoğu, kuzeybatı vb.

13. "Altı, üstü, üzeri" sözcükleri somut olarak yer bildiriyorsa ayrı, somut olarak yer bildirmiyorsa birleşik yazılır:

- öğleüzeri, akşamüstü, bilinçaltı, doğaüstü, şuuraltı; akşamüstü, ayaküstü
- Adamı gözaltına almışlar.
- Göz altına krem sürmüş.

14. Farsça kurala göre oluşturulan sözler bitişik yazılır:

- âlemşümül, cihanşümül; darıdünya, ehlibeyit, ehvenişer

15. Arapça kurala göre oluşturulan sözler bitişik yazılır:

- alıyyülâlâ, ceffelkalem, darülaceze, darülfünun

16. -an/-en, -rı/-ar/-er/-ır/-ir, -maz/-mez ve -mış/-miş sıfat-fiil ekleriyle kurulan kalıplaşmış birleşik kelimeler bitişik yazılır:

- cankurtaran, çöpçatan; akımtoplar, altıpatlar, barışsever, basınçölçer

UYARI

- oldum olası
- çekidüzen

NOT

KELİMELERİNİN YAZIMI DOĞRU!

- Saçı sakalı
- boyun bağı

17. İkinci kelimesi -dı (-di / -du / -dü, -tı / -ti / -tu / -tü) kalıplaşmış belirli geçmiş zaman ekleriyle kurulan birleşik kelimeler bitişik yazılır:

- albastı, çitkırıldım, gecekonda, hünkârbeğendi, imambayıldı

18. Her iki kelimesi de -dı (-di / -du / -dü, -tı / -ti / -tu / -tü) belirli geçmiş zaman veya -r / -ar / -er geniş zaman eklerini almış ve kalıplaşmış bulunan birleşik kelimeler bitişik yazılır:

- dedikodu, kaptıkaçtı, oldubitti, uçtuuçtu

19. Kanunda bitişik geçen veya bitişik olarak tescil ettirilmiş olan kuruluş adları bitişik yazılır:

- İçişleri, Dışişleri, Genelkurmay, Yükseköğretim Kurulu

20. Renk adıyla kurulan bitki, hayvan veya hastalık adları bitişik yazılır:

- akağaç, alacamenekşe, karadut

Ayrı Yazılan Birleşik Sözcükler

1. Birleşme sırasında kelimelerinden hiçbiri veya ikinci kelimesi anlam değişikliğine uğramayan birleşik kelimeler ayrı yazılır.

- Hayvan türlerinden birinin adıyla kurulanlar:
 - ada balığı, ateş balığı
- Bitki türlerinden birinin adıyla kurulanlar:
 - ayrık otu, beşparmak otu
- Nesne, eşya ve alet adlarından biriyle kurulan birleşik kelimeler:
 - Oltu taşı, sünger taşı
- Yol ve ulaşım ile ilgili birleşik kelimeler:
 - Arnavut kaldırımı; çevre yolu
- Durum, olgu ve olay bildiren sözlerden biriyle kurulan birleşik kelimeler:
 - açık oturum, açık öğretim, ana dili

• Bilim ve bilgi sözleriyle kurulan birleşik kelimeler:

- anlam bilimi, dil bilimi, edebiyat bilimi, gök bilimi

• Yuvar ve küre sözcükleriyle oluşturulan birleşik kelimeler:

- göz yuvarı, hava yuvarı

• Yiyecek, içecek adlarından biriyle kurulan birleşik kelimeler:

- talaş böreği

• Gök cisimleri:

- Çoban Yıldızı, Kutup Yıldızı

• Organ veya organ yerine geçen sözlerden biriyle kurulan birleşik kelimeler:

- elmacık kemiği; serçe parmak

• Benzetme yoluyla insanın bir niteliğini anlatmak üzere bitki, hayvan ve nesne adlarıyla kurulan birleşik kelimeler:

- çetin ceviz, çöpsüz üzüm

• Zamanla ilgili birleşik kelimeler:

- bağ bozumu, gece yarısı

• -r, -ar/-er, -maz/-mez ve -an/-en sıfat - fiil ekleriyle kurulan sıfat tamlaması yapısındaki birleşik kelimeler ayrı yazılır:

- bakar kör, çalar saat

• "Renk" sözü veya renklerden birinin adıyla kurulmuş isim tamlaması yapısındaki renk adları ayrı yazılır:

- bal rengi, duman rengi

• Rengin tonunu belirtmek üzere renkten önce kullanılan sıfatlar ayrı yazılır:

- açık mavi, açık yeşil

2. "Alt, üst, ana, ön, art, arka, yan, karşı; iç, dış, büyük, küçük, sağ, sol, peşin, bir, iki, tek, çok, çift" sözcüklerinin başa geldiği birleşik sözcükler ayrı yazılır:

- alt yazı, üst kat, ana dili, ön söz

3. "Dış, iç, sıra" sözcükleriyle oluşturulan birleşik sözcükler ayrı yazılır:

- çağ dışı, sıra dışı

4. Yer adlarında kullanılan batı, doğu, güney, kuzey, güneybatı, güneydoğu, kuzeybatı, kuzeydoğu, aşağı, yukarı, orta, iç, yakın, uzak kelimeleri ayrı yazılır:

- Batı Akdeniz

1. (I) Aristo mantığı dile dayalı bir mantıktır. (II) İbn Rüşd önermelerin ve çıkardığı sonuçların farklı dillerde farklı anlamlara gelebileceğini fark etmiştir. (III) O, dilin değil; düşüncenin evrensel olduğunu bu bakımdan düşüncelerin dile değil; herhangi bir dilde değişmeyen semboller ile anlatılmasını savunmuştur. (IV) Bu, şuan liselerde işlenen p,q şeklinde kullanılan mantık dersinin temelidir. (V) Bu mantık, Avrupa'da Leibniz tarafından ortaya atılacak, De Morgan tarafından matematiksel simgelere dönüştürülecek ve en nihayetinde önerme ve çıkarımlar G. tarafından sistemli hâle getirilecektir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisinde yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Cleante, kız kardeşi Elise'e Mariane adında bir kız sevdiğini itiraf eder. Daha sonra babasının yanına bu konuyu I konuşmak için giden kardeşler babaları Harpagon'un II da onlara söylemek istediği şeyler olduğunu öğrenirler. Elise'i varlıklı, yaşlı bir adam ile Cleante'yi de varlıklı, III yaşlı bir kadın ile evlendireceğini söyler ve Harpagon bunların yanısıra evlenmek istediğini söyleyerek evleneceği kızın Mariane adında genç bir kız olduğunu anlatır. Cleante bu durum karşısında çok şaşırır da kendini ele vermez. IV V

Bu parçadaki numaralanmış sözlerden hangisinin yazımında yanlışlık yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. (I) Felsefeyi, bilim de dâhil olmak üzere, diğer disiplinlerden ayıran çok daha önemli bir özellik, onun ikinci düzeyden bir etkinlik olması olgusuna işaret eder. (II) Başka bir deyişle, sözgelimi bilim, doğayı veya evrende karşımıza çıkan olguları açıklamaya çalışan birinci düzeyden bir etkinliktir. (III) Bilimin üzerine gelen bilim felsefesi, doğayı, doğal olayları açıklayan bilimin kendisini açıklamaya yönelirken ikinci düzeyden bir açıklama ya da betimleme sunar. (IV) Bu durum, hiç kuşku yok ki din ve sanat için de geçerlidir. (V) Yani, din felsefesiyle sanat felsefesi bizatihi dinin kendisiyle sanatın kendisine ilişkin ikinci düzeyden açıklamalar getirir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Felsefenin en az bütünleştirici boyutu kadar önemli olan hatta kurucu yönünün bir şekilde var saydığı I boyutu onun çözümleyici boyutudur. Zira kavramsal bir açıklığa kavuşmadan, düşüncelerin bilumum içe- II rimlerini hesaba katmadan ve hepsinden önemlisi doğru ve mantıklı akıl yürütmenin gerekli koşullarını sağlamadan anlamlı sentezler yapmak veya hakikate nüfuz etmek imkânsız olur. Söz konusu işlemlerin III IV kapsamı içinde kaldığı analitik boyut ile bütünleştirici V boyut arasındaki ilişkiyi olabilecek en açık bir biçimde görenlerden birisi Descartes bir diğeri de Sokrates'tir. Gerçekten de Descartes modern felsefenin kurucusu olarak ortaya çıkarken bir yandan da skolâstik düşüncenin klasik araçlarına karşı yeni bir yöntem önermişti.

Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. (I) Peyami Safa, "Server Bedi" takma adıyla birçok eser kaleme almıştır. (II) Bunlar arasında en meşhuru ise hiç şüphesiz ilki 1924 sonuncusu ise 1960 yılında yayımlanan *Cingöz Recai* adlı eseridir. (III) Bu seri, yaklaşık kırk yıl boyunca yazılmış, yazarın hayatı boyunca kaleme aldığı bir eserler toplamı olmuştur. (IV) Polisiye edebiyat tarihimizin baş eserlerinden biri olan *Cingöz Recai* serisi, edebiyat araştırmaları açısından da ilgi çekici özellikler ortaya koymaktadır. (V) Büyük bir yazarın kaleminden çıkan bu seri, Türkiye'nin neredeyse kırk yıl gibi bir zaman dilimi içerisindeki dönüşüm ve değişimlerini yansıtır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Bir toplum içinde yaşadığımız ve başka insanlarla ilişki içinde bulunduğumuza göre, hayatımızın niteliğinin başkalarının davranışlarından etkilenmesi kaçınılmazdır ki kendimizi ve kimliğimizi ancak farklı hayat tarzlarına saygılı, hoş görüsü gelişmiş, özgürlükçü bir toplumda ifade edebiliriz.

Bu parçadaki yazım yanlısının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) "de"nin yazımı ile ilgili yanlışlık yapılması
B) Ayrı yazılması gereken birleşik sözcüğün bitişik yazılması
C) Bitişik yazılması gereken birleşik kelimenin ayrı yazılması
D) "ki"nin yazımı ile ilgili yanlışlık yapılması
E) Birleşik eylemin yazımıyla ilgili yanlışlık yapılması

7. (I) Harzemşahlardan Mehmet, bir Moğol ticaret kervanını yağma ettirince Cengiz ordularının saldırısına uğramış, yenilmiş. (II) Hazar Denizi'ndeki bu adaya sığınmıştı. Ölümü üzerine yerine büyük oğlu Celâlettin Harzemşah geçti. (III) Moğollarla savaşa giren, yenilgiye uğrayan, Hindistan'a kaçmak zorunda kalan, Sind Nehri'ni geçerken de esir düşmemek için karısını ve oğlunu nehre atan ancak on beş kişiyle kendisini kurtarabilen Celâlettin; Hindistan'da bir ordu topladı, Tebriz'e kadar geldi. (IV) Kalenin hükümdarı Mihricihan adındaki kadın, Celâl'e âşık oldu, kaleyi teslimetti ve evlendiler. (V) Bir tarihî tiyatro örneği olan bu eser, Namık Kemal'in önemli eserlerindedir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. İnsanların biyolojik olarak değil, genelde sosyal olarak belirli rolleri üstlendiğini savunan sosyoloji, toplum içinde yer alan bir çok fonksiyonun bireyler tarafından yerine getirilmesinde toplumsal kalıpların önemine değinir. Örneğin sosyoloji kadınların pilot, erkeklerin ise hemşire olamayacağını bunun biyolojik olarak mümkün olmadığını savunan bir inançta biyolojinin değil, toplumsal kalıpların belirgin olduğu görüşünü savunur.

Bu parçada yapılan yazım yanlışı aşağıdakilerden hangisi yapılarak giderilebilir?

- A) "yer alan" ifadesi "yer alan" şeklinde yazılarak
B) "erkeklerin ise" ifadesi "erkeklerinse" şeklinde yazılarak
C) "bir inançta" ifadesi "bir inanç da" şeklinde yazılarak
D) "mümkün olmadığı" sözü "mümkün olmadığı" şeklinde yazılarak
E) "bir çok" ifadesi "birçok" şeklinde yazılarak

YAZIM KURALLARI

KISALTMALARIN YAZIMI

1. Kuruluş, kitap, dergi, ülke ve yön adlarının kısaltmalarında her kelimenin ilk harfi büyük yazılarak kısaltma yapılır:

- TDK
- THY
- ABD

UYARI

Kısaltmalara getirilen ekler, kısaltmanın okunuşuna göre kesme işaretiyle ayrılarak yazılır.

- TDK'nin, TBMM'de, DSİ'ye, AB'nin, TRT'ye

UYARI

Aralarına nokta konulmaz. ("T.C." kısaltılması noktalıdır.) Gelenekleşmiş olan T.C. (Türkiye Cumhuriyeti) ve T. (Türkçe) kısaltmalarının dışında büyük harflerle yapılan kısaltmalarda nokta kullanılmaz.

2. Ölçü birimlerinin uluslararası kısaltmaları kullanılır:

- m (metre), mm (milimetre), cm (santimetre), km (kilometre), g (gram), kg (kilogram), l (litre)

UYARI

Küçük harflerle yapılan kısaltmalara getirilen eklerde kelimenin okunuşu esas alınır.

- cm'yi
- kg'dan

3. Kuruluş, kitap, dergi ve yön adlarıyla ölçülerin dışında kalan kelime veya kelime gruplarının kısaltılmasında, ilk harfle birlikte kelimeyi oluşturan temel harfler dikkate alınır. Kısaltılan kelime veya kelime grubu; özel ad, ünvan veya rütbe ise ilk harf büyük; cins isim ise ilk harf küçük olur:

- Alm. (Almanca)
- İng. (İngilizce)
- Kocatepe Mah.

UYARI

Numara sözcüğünün kısaltması da kelime gibi okunduğundan getirilecek olan ek okunuşa göre getirilecektir:

- no.lu, no.suz

UYARI

Sonunda nokta bulunan kısaltmalarla üs işaretli kısaltmalara gelen ekler kesmeyle ayrılmaz. Bu tür kısaltmalarda ek noktadan ve üs işaretinden sonra, kelimenin veya üs işaretinin okunuşuna uygun olarak yazılır:

- vb.leri
- Alm.dan
- İng.yi
- cm³ e (santimetreküpe)

UYARI

Hepsi büyük harften oluşan kısaltmalarda nokta kullanılmaz:

- RTÜK'e
- TDK'nin

Hepsi büyük harften oluşan kısaltmalarda nokta kullanılan istisnalar:

- T.C.
- T.

İçinde küçük harf bulunan kısaltmalardan ölçü birimlerinde nokta kullanılmaz, diğerlerinde kullanılır:

- cm'den, kg'dan / bkz. 15. yy.a